

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11 (2^{ος} όροφος) ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ:210-8259140-1-FAX: 210-8259235
ΚΙΝ:6977506705, e-mail :pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Ετέθη από την Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης προς την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΕΔΕΥΑ) ερώτημα για την σύνταξη νομικής γνωμοδότησης αναφορικά με την αρ. 29/2019 απόφαση του Ειρηνοδικείου .. , ως εξής:

- *«Είναι σύννομη η απόφαση του δικαστή για αποζημίωση λόγω ηθικής βλάβης με βάση το δίκαιο που διέπει την λειτουργία των Δ.Ε.Υ.Α. και τον ανταποδοτικό και μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα τους;*
- *Από πού θα αντληθούν τα αναγκαία ποσά και με ποιο τρόπο θα επιβαρυνθούν οι υπόλοιποι δημότες;*
- *Μπορεί η Επιχείρηση να προχωρήσει σε προσφυγή κατά αυτής της απόφασης;»*

Κατά τη γνώμη μας προσήκει η κάτωθι απάντηση.

Α. Σύντομο ουσιαστικό και δικονομικό ιστορικό

Με την από 04-04-2018 αγωγή της στρεφόμενης κατά πέντε (5) οφειλετών αυτής, η Δ.Ε.Υ.Α. ζητούσε από το Δικαστήριο να υποχρεωθούν οι ανωτέρω να καταβάλλουν οφειλόμενα ποσά από κατανάλωση ύδατος. Στο διατακτικό της απόφασης, το δικάσαν Ειρηνοδικείο δέχτηκε την αγωγή και υποχρέωσε την 1^η εναγόμενη να καταβάλλει στη Δ.Ε.Υ.Α. το ποσό των 8.613,00 ευρώ, τη 2^η εναγόμενη το ποσό των 15.582,60 ευρώ, τον 3^ο εναγόμενο το ποσό των 9.912,90 ευρώ, την 4^η εναγόμενη το ποσό των 8.395,10 ευρώ. Καθόσον αφορά τον 5^ο εναγόμενο η Δ.Ε.Υ.Α. ζητούσε να

υποχρεωθεί αυτός να καταβάλλει το ποσό των 13.245,00 ευρώ. Ο τελευταίος ωστόσο προέβαλε ένσταση συμψηφισμού για το ως άνω οφειλόμενο ποσό με ανταπαίτηση του συνεπεία «ηθικής βλάβης» που είχε προκληθεί σε αυτόν επειδή, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του, το νερό που προσφερόταν από τη Δ.Ε.Υ.Α. δεν ήταν κατάλληλο και υγιεινό για οικιακή και επαγγελματική χρήση. Το Δικαστήριο από τους ισχυρισμούς που διετυπώθηκαν κατά την εξέλιξη της δίκης και συνεκτιμώντας τα προσκομιζόμενα αποδεικτικά στοιχεία δέχτηκε ότι υπήρξε «ηθική βλάβη» του εναγομένου και καθόρισε την χρηματική ικανοποίηση του 5^{ου} εναγομένου για ηθική βλάβη στο ποσό των 3.000 ευρώ, και ακολούθως συμψήφισε το ποσό αυτό με το οφειλόμενο προς τη Δ.Ε.Υ.Α., διαμορφώνοντας την οφειλή του 5^{ου} εναγομένου προς τη Δ.Ε.Υ.Α. από 13.245,00 ευρώ σε 10.245,00 ευρώ.

B. Επί των ερωτημάτων

I. Επί του 1^{ου} ερωτήματος

Σύμφωνα με το άρθρο 57 ΑΚ ορίζεται ότι «Όποιος προσβάλλεται παράνομα στην προσωπικότητά του έχει δικαίωμα να απαιτήσει να αρθεί η προσβολή και να μην επαναληφθεί στο μέλλον. Αν η προσβολή αναφέρεται στην προσωπικότητα προσώπου που έχει πεθάνει, το δικαίωμα αυτό έχουν ο σύζυγος, οι κατιόντες, οι ανιόντες, οι αδελφοί και οι κληρονόμοι του από διαθήκη. Αξίωση αποζημίωσης σύμφωνα με τις διατάξεις για τις αδικοπραξίες δεν αποκλείεται.»

Σύμφωνα με το άρθρο 59 ΑΚ ότι «Στις περιπτώσεις των δύο προηγούμενων άρθρων το δικαστήριο με την απόφασή του, ύστερα από αίτηση αυτού που έχει προσβληθεί και αφού λάβει υπόψη το είδος της προσβολής, μπορεί επιπλέον να καταδικάσει τον υπαίτιο να ικανοποιήσει την ηθική βλάβη αυτού που έχει προσβληθεί. Η ικανοποίηση συνίσταται σε πληρωμή χρηματικού ποσού, σε δημοσίευμα, ή σε οτιδήποτε επιβάλλεται από τις περιστάσεις.»

Σύμφωνα με το άρθρο 914 ΑΚ ότι «Όποιος ζημιώνει άλλον παράνομα και υπαίτια έχει υποχρέωση να τον αποζημιώσει.»

Σύμφωνα με το άρθρο 932 ΑΚ ότι «Σε περίπτωση αδικοπραξίας, ανεξάρτητα από την αποζημίωση για την περιουσιακή ζημία, το δικαστήριο μπορεί να επιδικάσει εύλογη

κατά την κρίση του χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης. Αυτό ισχύει ιδίως για εκείνον που έπαθε προσβολή της υγείας, της τιμής ή της αγνείας του ή στερήθηκε την ελευθερία του. Σε περίπτωση θανάτωσης προσώπου η χρηματική αυτή ικανοποίηση μπορεί να επιδικαστεί στην οικογένεια του θύματος λόγω ψυχικής οδύνης.»

Σε συναφή υπόθεση που αφορούσε την ρύπανση του αέρα ο Άρειος Πάγος με την αρ. 1574/2014 απόφαση του έκρινε ότι θεμελιώνεται επαρκώς και με πληρότητα η προσβολή της προσωπικότητας των εναγόντων και η απορρέουσα από αυτή ηθική βλάβη τους με τη στέρηση της χρήσης, από την πιο πάνω παράνομη και υπαίτια συμπεριφορά των οργάνων και υπαλλήλων της εναγομένης, των προαναφερόμενων περιβαλλοντικών αγαθών, αλλά και με την απειλούμενη βλάβη της υγείας τους από την έκθεσή τους στους κίνδυνους της συγκεκριμένης περιβαλλοντικής μόλυνσης, η οποία (απειλούμενη βλάβη) είναι αρκετή και δεν απαιτείται περαιτέρω και η συντέλεση της βλάβης στην υγεία των εναγόντων για τη γέννηση της σχετικής αξίωσης χρηματικής ικανοποίησης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 57, 59, 914 και 932 ΑΚ.

Περαιτέρω, από τα πραγματικά περιστατικά και τις αποδείξεις που εκτέθηκαν κατά την ως άνω δίκη και δη τα σχετικά έγγραφα α.π. 62402/1952/10-3-2014, 106962/2450, 144165/3261/12-6-2015, 9187/395, 10295/423/17-1-2017, 304793/6814/3-11-2017 και 303393/6795/2-11-2017 της Γενικής Δ/σης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. ... που συνυπογράφονται από τους..., Υγειονολόγο Τ.Ε. και..., Ιατρό Βιοπαθολόγο- Υγειονολόγο, αποδείχτηκε η ακαταλληλότητα του νερού και η διακοπή διανομής από την πηγή Ακολούθησαν και οι από 5/2014, και 6/2017 ανακοινώσεις της αρμόδιας υπηρεσίας της Π.Ε. προς τους κατοίκους του ...για απαγόρευση χρήσης του νερού. Η Δ.Ε.Υ.Α. από την πλευρά της ως ενάγουσα δεν αμφισβήτησε τα ανωτέρω γεγονότα και έγγραφα.

Ενόψει των ανωτέρω διατάξεων του Αστικού Κώδικα, της νομολογίας, και των πραγματικών περιστατικών της επίμαχης δίκης, υπάρχει η δυνατότητα εφόσον αποδειχθεί μη καταλληλότητα χρήσης νερού, για επιδίκαση από τον δικαστή για χρηματική ικανοποίηση για ηθική βλάβη των ζημιωθέντων προσώπων.

II. Επί του 2^{ου} ερωτήματος

Το Δικαστήριο δεν υποχρέωσε τη Δ.Ε.Υ.Α. να καταβάλει οιοδήποτε ποσό σε κανέναν από τους εναγόμενους. Καθόσον αφορά μόνο την αξίωση της κατά του 5^{ου} εναγόμενου, έκανε δεκτή την ένσταση συμψηφισμού που προέβαλε ο τελευταίος για ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, και από το αιτηθέν από τη Δ.Ε.Υ.Α. ποσό των 13.245,00 ευρώ εις βάρος του 5^{ου} εναγόμενου [το δικαστήριο] αναγνώρισε την αξίωση της Δ.Ε.Υ.Α. και υποχρέωσε τον 5^ο εναγόμενο να καταβάλλει το ποσό τελικώς των 10.245,00 (κατόπιν αφαιρέσεως του ποσού των 3.000 ευρώ που επιδίκασε σε αυτόν λόγω ηθικής βλάβης). Κατά τα λοιπά για τους υπόλοιπους εναγόμενους 1^ο, 2^ο, 3^ο και 4^ο έκανε δεκτή την αγωγή της Δ.Ε.Υ.Α.

Επομένως η Δ.Ε.Υ.Α. δεν χρειάζεται να προβεί σε άλλη καταβολή κάποιου χρηματικού ποσού βάσει της ως άνω απόφασης του Ειρηνοδικείου, ούτε να επιβαρυνθεί περαιτέρω.

III. Επί του 3^{ου} ερωτήματος

Κατά της αρ. 29/2019 απόφασης μπορεί να ασκηθεί έφεση σύμφωνα με τα άρθρα 511 επ. Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Εάν η απόφαση είχε επιδοθεί η προθεσμία είναι τριάντα ημέρες από την επίδοση της αποφάσεως προς τη Δ.Ε.Υ.Α. Εάν η απόφαση δεν επιδόθηκε η προθεσμία της έφεσης είναι δύο έτη, αρχόμενης από τη δημοσίευση της απόφασης που περατώνει τη δίκη (άρθρ. 518 ΚΠολΔ). Κατά τη γνώμη μας πάντως, και σύμφωνα με τα όσα αποδείχτηκαν από την πρωτοβάθμια δίκη, η ευδοκίμηση εφέσεως δεν πιθανολογείται.

Αθήνα, 23-12-2020

Ο Νομικός Σύμβουλος της Ε.Δ.Ε.Υ.Α.

Πάνος Ζυγούρης

